

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 9 STO

rok szkolny 2023/2024

WSTĘP

Podstawą do opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego są następujące dokumenty:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
2. Konwencja o Prawach Dziecka,
3. USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700 i 1730) ogłoszono dnia 17 czerwca 2021 r., obowiązuje od dnia 1 września 2017 r.
4. Rozporządzenie MEN z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249),
5. Rozporządzenie MEN z 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 214),
6. Statut Szkoły Podstawowej nr 9 STO.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w naszej szkole, diagnozy czynników chroniących i ryzyka, w tym związanych z przeciwdziałaniem i profilaktyką chorób zakaźnych, z uwzględnieniem:

- ankiet ewaluacyjnych dla rodziców i nauczycieli,
- wniosków i analiz ze sprawozdań wychowawców klas,
- wyników z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora szkoły,
- wniosków z realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w ubiegłym roku szkolnym,
- bieżącej obserwacji życia szkoły i zachowań poszczególnych osób wchodzących w skład tej społeczności.

CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO

Jesteśmy szkołą sprzyjającą wszechstronnemu rozwojowi każdego ucznia, szanujemy jego godność oraz wolność światopoglądową i wyznaniową. Przygotowujemy go do kształcenia się przez całe życie.

Jako szkoła społeczna uznajemy, że największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci mają rodzice.

Nauczyciele wspierają rodziców w procesie wychowania, a kierunki działań wychowawczych szkoły nie mogą być sprzeczne z wolą rodziców.

Przyjmujemy, że zarówno rodzice, jak i szkoła, w działaniach wychowawczych uznają nawzajem własne oczekiwania i kierują się potrzebami oraz dobrem dziecka.

Poprzez zapisanie ucznia do naszej szkoły rodzice akceptują program wychowawczo-profilaktyczny zawarty w niniejszym dokumencie.

Program obejmuje opis zadań wychowawczych i profilaktycznych, które będą realizowane przez całą społeczność szkoły. Wytyczone cele ukazują, do czego dążymy w pracy wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej.

Za główny cel procesu wychowania uznajemy **wszechstronny rozwój osobowy ucznia w wielu wymiarach** (emocjonalnym, intelektualnym, duchowym, społecznym i fizycznym), który uzupełniany jest przez działania z zakresu profilaktyki.

KIERUNKI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH NA ROK SZKOLNY 2023/2024:

Na podstawie ewaluacji i diagnozy przeprowadzonej wśród rodziców, uczniów i nauczycieli naszej szkoły, zostały ustalone obszary do pracy z dziećmi i młodzieżą na bieżący rok szkolny:

1. Komunikacja.
2. Dobrostan.
3. Kultura osobista, ze szczególnym uwzględnieniem tego obszaru do działań.

MODEL ABSOLWENTA NASZEJ SZKOŁY

Absolwent naszej szkoły powinien:

- prezentować wysoką kulturę osobistą,

- dążyć do wszechstronnego rozwoju własnej osobowości,
- twórczo podchodzić do rozwiązywania problemów,
- dążyć do pogłębiania zdobytej wiedzy i umiejętności,
- myśleć samodzielnie,
- brać odpowiedzialność za siebie i swoje działania,
- aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym,
- swoją postawą wyrażać wartości patriotyczne,
- umiejętnie wybierać wartości, do których się będzie stosował, a szczególnie: uczciwość, tolerancję, wolność, honor, godność własną i innych,
- dbać o dobry wizerunek szkoły,
- bezpiecznie i efektywnie korzystać z technologii cyfrowych.

CELE OGÓLNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły realizowany jest w oparciu o następujące cele, ze szczególnym uwzględnieniem psychologicznych skutków izolacji społecznej i pandemii:

1. Wzmocnienie pozytywnego klimatu szkoły.
2. Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów, przeciwdziałanie przemocy, w tym w cyberprzestrzeni.
3. Wychowanie do wartości i kształtowanie postaw prospołecznych i patriotycznych.
4. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.
5. Promowanie zdrowego stylu życia, w tym wzmacnianie kondycji psychicznej uczniów, zapobieganie uzależnieniom i zapewnienie kompleksowego wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w sytuacji kryzysowej (COVID-19).
6. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

METODY REALIZACJI CELÓW

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy, nauczyciele i wychowawcy w uzgodnieniu z Dyrektorem szkoły wybierają formę, w której realizują działalność wychowawczo-profilaktyczną, uwzględniając aktywne metody pracy. W zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, prowadzą działania we współpracy z przedstawicielem państwowych, wojewódzkich i powiatowych inspektorów sanitarnych, policji lub podmiotów posiadających doświadczenie w prowadzeniu tych działań, w szczególności w realizowaniu programów

profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego. Metody realizacji celów uzależnione będą od sytuacji epidemiologicznej i wytycznych GIS i MEiN.

CELE SZCZEGÓŁOWE I FORMY REALIZACJI

Obszar	Cele szczegółowe	Przykładowe zadania i formy realizacji
KOMUNIKACJA	Nauka komunikowania swoich potrzeb i wyrażania opinii.	• Zajęcia z wychowawcą, nauczycielami i zespołem pomocy psychologiczno-pedagogicznej na temat uważności na potrzeby swoje i innych. • Tworzenie klasowych kodeksów norm i zachowań, wprowadzanie ich w życie.
	Nauka odpowiedzialności w kontekście wolności słowa. Zachowania w sieci. Nauka wyrażania opinii, otwartość na dialog oraz na różnorodność jako warunek rozwoju społeczności. Rozwijanie samokontroli i odpowiedzialności uczniów, dostosowanej do ich etapu rozwojowego.	• Zapoznanie uczniów ze skutkami karnymi nękania innych w sieci (spotkanie ze specjalistą: policjant, Straż Miejska). • Realizacja programów i pogadarek m.in. Straży Miejskiej. • Organizacja szkolnego Dnia Bezpiecznego Internetu.
	Skuteczny przepływ informacji w społeczności szkolnej.	• Informacje na tablicach ściennych w klasach i na korytarzach. • Bieżące informowanie uczniów i nauczycieli o inicjatywach np. SU, Wolontariatu – gazetka szkolna, okazjonalne apele, strona szkoły, media społecznościowe.
	Tworzenie atmosfery akceptacji i otwartości. Kształtowanie i wzmacnianie szacunku do siebie i innych.	• Dostępność nauczycieli dla uczniów i rodziców: dyżury, konsultacje, dni otwarte, rozmowy telefoniczne, spotkania indywidualne.

	Poszanowanie indywidualności drugiej osoby.	• Warsztaty na temat różnorodności, np.: różne modele rodziny, tożsamość płciowa. • Prace projektowe, praca w grupach.
DOBROSTAN	Dbanie o bezpieczeństwo, zgodnie z regulaminami obowiązującymi w szkole.	• Zajęcia z wychowawcą, nauczycielami i specjalistami na temat bezpieczeństwa w szkole i poza nią. • Zapoznanie uczniów z instytucjami udzielającymi pomocy w sytuacjach kryzysowych. • Ćwiczenia praktyczne w zakresie bezpieczeństwa, np.: ewakuacja szkoły. • Warsztaty z pierwszej pomocy przedmedycznej prowadzone przez nauczyciela EDB, pielęgniarkę, Straż Miejską oraz uczniów klas starszych.
	Dbanie o zdrowie psychiczne np. umiejętność radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania swoich potrzeb, umiejętność stawiania i nieprzekraczania granic swoich i innych, budowanie umiejętności wyrażania siebie zgodny z normami szkolnymi.	• Warsztaty i zajęcia ze specjalistami w zakresie zdrowia psychicznego. • Dostępność psychologa, pedagoga, terapeuty pedagogicznego, nauczyciela współorganizującego kształcenie dla całej społeczności szkolnej. • Promocja zasad zdrowia psychicznego np. poprzez obchody Miesiąca Zdrowia Psychicznego. • Kontynuowanie szkolnej tradycji „9. Dzień Miesiąca”. • Prezentacja wytworów własnej pracy, zainteresowań, talentów i uzdolnień na forum klasy i szkoły. • Realizowanie wśród uczniów i ich opiekunów programu profilaktycznego. • Dostarczanie wiedzy uczniom na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych.

		• Kształtowanie i wzmacnianie postaw ochrony własnego zdrowia w środowisku rówieśniczym.
	Dbanie o wspólną przestrzeń i relacje.	• Zajęcia projektowe i w grupach – nauka współpracy ze wszystkimi uczniami w klasie. • Zajęcia na temat poszanowania cudzej własności i prywatności. • Zajęcia na temat powstrzymywania się od publicznej krytyki kolegów i odpowiedzialności za swoje słowa. • Modelowanie wzorców odpowiednich zachowań przez nauczycieli i rodziców. • Kształtowanie umiejętności uważnego słuchania. • Rozwijanie umiejętności komunikacji werbalnej i niewerbalnej. • Stworzenie możliwości i przestrzeni swobodnego wypowiedzenia się uczniów na tematy dla nich ważne (np. godziny z wychowawcą, spotkania SU i Wolontariatu). • Propagowanie i wdrażanie komunikacji bez przemocy.
	Kształtowanie postawy dzielności: samodzielności, wytrwałości i zaradności życiowej.	• Odwrócone lekcje, prace projektowe, praca w grupach. • Przekazanie uczniom pola do samodzielnego działania i podejmowania decyzji. • Wzmacnianie i wspieranie inicjatyw uczniowskich np. zgłaszanych przez Samorząd Uczniowski czy Szkolne Koło Wolontariatu. • Działania podejmowane przez uczniów klas starszych na rzecz młodszych (np. pomoc w świetlicy, pomoc uczniów klas czwartych przy ślubowaniu klas pierwszych). • Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i

		uzdolnienia, jako alternatywnej, pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej. • Kreowanie sytuacji wyzwających działania twórcze.
	Wzmacnianie poczucia przynależności.	• Inicjatywy międzyklasowe, pomoc koleżeńska, wolontariat np.: pomoc w odrabianiu lekcji, czytanie książek przez uczniów klas starszych młodszym kolegom i koleżankom, organizowanie i współorganizowanie imprez starsi-młodszy. • Dbanie o wizerunek szkoły, reprezentowanie szkoły na zewnątrz. • Wyznaczenie ról klasowych i wdrażanie do świadomego ich wypełniania.
	Kształtowanie postawy współlistnienia, tolerancji i akceptacji (wielokulturowość, różnorodność).	• Nauka wyrażania opinii, otwartość na dialog oraz na różnorodność społeczności. • Zajęcia związane z tematyką różnorodności, tolerancji i rozumienia innych kultur, subkultur poprzez wzmacnianie postaw akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka. • Godziny wychowawcze z PAHem.
	Adaptacja do życia szkolnego (klasy 1,3,4, nowi uczniowie).	• Zajęcia i spotkania integracyjne – na terenie szkoły i poza nią. • Kiermasze szkolne. • Warsztaty plastyczne dla uczniów i rodziców, organizowane w czasie wolnym od zajęć.
KULTURA OSOBISTA	Przestrzeganie zasad savoir vivre.	• Przygotowanie uczniów do kulturalnego zachowania się i funkcjonowania społecznego w relacjach z rówieśnikami i dorosłymi.

		• Kształtowanie i utrwalanie zasad kultury osobistej i dbałości o język ojczysty. • Wdrażanie zasad kulturalnej dyskusji, wyrażania swojego zdania i opinii oraz współpracy w zespole.
	Dbłość o higienę.	• Poszerzanie świadomości zależności między środowiskiem a zdrowiem człowieka. • Przypominanie o zasadach higieny osobistej. • Kształtowanie nawyków higieny miejsca pracy: porządkowanie, wietrzenie, dbanie o estetykę pomieszczeń klasowych.
	Dbanie o punktualność.	• Konsekwentne zaznaczanie spóźnień na lekcje. • Ponoszenie odpowiedzialności za spóźnienia. • Podkreślanie zalety punktualności w kontekście szacunku do innych osób.
	Kulturalne zachowanie się w przestrzeni publicznej.	• Zajęcia na temat kulturalnego zachowania się podczas wycieczek, wyjść, spotkań poza szkołą.
	Strój adekwatny do okoliczności.	• Zapoznanie uczniów z zasadami ubierania się, obowiązującymi w szkole. • Rozmowy i dyskusje na temat zasad ubierania się, obowiązujące we współczesnym świecie. • Egzekwowanie zasad obowiązujących w szkole.

OCZEKIWANE EFEKTY

Chcemy, by w wyniku podjętych przez nas działań wychowawczo-profilaktycznych, uczeń naszej szkoły:

- znalazł w szkole środowisko rozwoju osobowego,

- wypracował pozytywny obraz własnej osoby,
- zyskał przekonanie, że wiedza wyniesiona ze szkoły, przyda mu się w dalszym życiu,
- znał procedury bezpieczeństwa i umiał się zachować w sytuacjach kryzysowych,
- znał instytucje udzielające pomocy w sytuacjach kryzysowych,
- świadomie dbał o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne,
- umiał rozpoznawać emocje, wykazywał się empatią i zrozumieniem, był uważny na potrzeby swoje i innych,
- umiał budować i podtrzymywać satysfakcjonujące go relacje,
- uczył się szacunku i dbałości o poszanowanie cudzej własności i mienia szkolnego,
- wykazywał się kulturą osobistą i dbałością o język ojczysty,
- swobodnie i kulturalnie zachowywał się w przestrzeni publicznej,
- odpowiedzialnie wywiązywał się z podjętych zobowiązań,
- uczył się wytrwałości, samodzielności i odpowiedzialności za siebie.

Program wychowawczo-profilaktyczny został zatwierdzony na Radzie Pedagogicznej dnia 27 września 2023 roku.